

Ministerstwo Sprawiedliwości

Departament Funduszy i Nieodpłatnej Pomocy Prawnej

DFN-IV.6900.88.2025

Warszawa, 18 sierpnia 2025 r.

Pan

Łukasz Jachimowicz

Dyrektor - Sekretarz Rady Działalności Pożytku Publicznego

Departament Społeczeństwa Obywatelskiego

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 07 sierpnia 2025 r. (sygn. DOB. WOKRiZ.6613.76.2025) uprzejmie przedstawiam stanowisko w odpowiedzi na uchwałę nr 69 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

W pierwszej kolejności informuję, iż przedmiotowy projekt (druk sejmowy 1202) został uchwalony przez Sejm i oczekuje na podpis Prezydenta RP. W toku prac parlamentarnych zgłoszono kilka poprawek, przy czym uchwalono te, które uzyskały poprawkę resortu. Projekt pomimo negatywnej opinii Rady, został przyjęty przeważającą ilością głosów przez Sejm (411 za, 15 przeciw, 5 wstrzymało się) ze względu na znaczne zapotrzebowanie społeczne na zwiększenie dostępności systemu.

Przechodząc do kwestii poruszonych w uchwale – Ministerstwo Sprawiedliwości poparło poprawkę znoszącą likwidację oświadczeń o niemożności poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej, a wprowadzającą ustne odbieranie oświadczeń w przypadku porad zdalnych.

Ministerstwo Sprawiedliwości w pełni podziela zaniepokojenie Rady w zakresie niskiego poziomu finansowania i braku realnej waloryzacji planowanych nakładów finansowych na system nieodpłatnej pomocy. Decyzje finansowe podejmowane są w porozumieniu z Ministerstwem Finansów, które w ostatnich latach prezentowało stanowisko ukierunkowane na minimalną waloryzację środków przeznaczanych na finansowanie systemu. Zachęcam w tej sytuacji Radę do przedstawienia swojego zdania w tym przedmiocie również Ministrowi Finansów. Tego typu wsparcie może okazać się niezwykle cenne dla wszystkich zainteresowanych dobrym funkcjonowaniem systemu nieodpłatnej pomocy.

Ministerstwo Sprawiedliwości niezmiennie optowało za wprowadzeniem porad świadczonych za pomocą środków komunikacji na odległość i z satysfakcją przyjęło uchwałę Sejmu w tym przedmiocie. Nie podziela się obaw o sprzęt, procedury

bezpieczeństwa i konieczność dodatkowego finansowania tej usługi. W obecnym czasie usługi świadczone tą drogą są świadczone powszechnie nie tylko na rynku porad prawnych, ale również medycznych, ubezpieczeniowych telekomunikacyjnych itp. Ponadto porady zdalne funkcjonują nieprzerwanie od wielu lat, dla osób posiadających trudności w poruszaniu się lub komunikowaniu się, a więc pod względem technicznym powiaty są przygotowane do świadczenia tego rodzaju pomocy.

Resort nie podziela obaw o kierunek działań polegających na wprowadzaniu wycinkowych, częściowych zmian, które nie rozwiążą strukturalnych problemów systemu. Wspomniana wyżej nowelizacja stanowi całkowicie uzasadnioną, chociaż doraźną próbę podniesienia efektywności systemu, wdrożoną na czas procedowania nowego systemu pomocowego. Przyjęcie nowelizacji poprawi efektywność systemu jeszcze przed wprowadzeniem całościowej reformy. Porady zdalne pozwolą wykorzystać potencjał tkwiący w obsadzonych, opłaconych a niewykorzystywanych dyżurach prawników i doradców obywatelskich – a zatem zwiększenie obciążenia podmiotów realizujących zadanie jest realizacją oczekiwanego celu, jakim jest zwiększenie dostępności systemu dla mieszkańców Polski, a nie wadą tego rozwiązania.

Rada Działalności Pożytku Publicznego postulowała pilne zwołanie posiedzenia Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i takie posiedzenie odbyło się w dniu 17 lipca 2025 roku. Podczas obrad przeanalizowano obecny stan systemu oraz kierunki jego reformy. Takie posiedzenia odbywają się corocznie w tym okresie w związku z prezentacją przez Ministra Oceną wykonywania zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. W składzie Rady zapewniona jest odpowiednia reprezentacja organizacji pozarządowych prowadzących punkty NPP/NPO oraz innych kluczowych interesariuszy systemu. Zapewniam również, że przyszła reforma systemu została zaplanowana z uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia rzeczywistego, partnerskiego dialogu, którego celem będzie wypracowanie rozwiązań najlepszych dla społeczeństwa. Takie działania przeprowadzono już w roku 2024 i będą one kontynuowane.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Gajewski

Dyrektor

Departament Funduszy i Nieodpłatnej Pomocy Prawnej

/podpisano elektronicznie/